

เนื่องจากได้พบเห็นถึงขั้นตอนการทำงานการค้าอยู่เป็นประจำ และเห็นว่าสามารถทำรายได้จากการค่าน้ำมันมากถึงแม้จะเสี่ยงต่อการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองก็ตาม จึงตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้าที่ ศักดิ์ เดช และเล็ก ได้เล่าให้ผู้วิจัยฟังดังนี้

ศักดิ์ (นามสมมุติ) ผู้ซึ่งเคยค้ายาแอมเฟตามีนแถวย่านดินแดง ระหว่างปี พ.ศ. 2536-2539 ได้เล่าให้ฟังว่า "คนอื่นเขาก็ขาย เขาขายกันเยอะแยะ มีตั้งแต่ต้นซอยยันท้ายซอยไม่เห็นเขาโดนจับกุมเขารวยล้ำช้ำกันทั้งนั้นแหละ อย่าวัวโง่เง่าเลยวินมอเตอร์ไซด์ยังปล่อยที่ละ 3 - 400 เม็ดเลย"

เดช (นามสมมุติ) ผู้เคยค้ายาแอมเฟตามีนแถวแฟลตคลองเตย ได้เล่าถึงสาเหตุที่ทำให้เขาต้องมาทำการค้าว่า "ผมไม่อยากทำหรอกครับ เสพกัญชาที่แรกเพื่อนก็ชวนให้ทดลองแล้วเราก็ตัด ผมอยากเป็นคนดีเหมือนกันนะ แต่ที่นั่นมันติดแล้วอีกอย่างแถวบ้านผมพี่ไปคูชิ มันยั่วเย้าะไปหมดจะเอาอะไรก็มี อีกอย่างเราเกิด เราโตที่นั่น เราเห็นมาตั้งแต่เด็กบางคนขายจนรวยก็ไม่เห็นเขาเดือนร้อนอะไร พอพวกนี้มันบูม ผมก็ทำบ้างคนอื่นก็ทำผมก็รับมาจากคนอื่นแถวบ้านเหมือนกัน"

เล็ก (นามสมมุติ) เป็นผู้ค้าแอมเฟตามีนรายย่อยแถวพระโขนง ซึ่งอดีตเขาก็เป็นคนปกติทั่วๆ ไป ทำงานรับจ้างขับรถส่งของ รายได้วันละ 200 - 300 บาท แต่เนื่องจากเพื่อนบ้านทำการค้ายาแอมเฟตามีน และเขาเห็นว่าสามารถทำรายได้ดี จึงตัดสินใจทำได้เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า "แถวละแวกบ้านผมนะ ทั้งข้างหน้า ข้างหลังบ้าน ฝาชนกันนี่แบบว่า หันไปทางไหนก็เจอ ไอ้เราอยู่ทุกวันมันเห็นมันชิมที่ละนิดๆ เขาทำแล้วมันรวยเดือนเดียวรู้เรื่องเลย ออกรถสบายๆ ไอ้เราทำงานขับรถอยู่อีกก็ปีกี่ชาติกว่าจะได้เลยเอามั่ง ก็เลยโดนจับนี่แหละ"

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่บุคคลมีที่อยู่อาศัยอยู่ในแหล่งที่มีการทำการค้ายาแอมเฟตามีนและมีการพบเห็นในการทำกิจกรรมการค้าอยู่บ่อยๆ จนทำให้เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา และรายได้หรือกำไรจากการค้ายานั้นมีมาก จึงเป็นปัจจัยผลักดันให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตัดสินใจเข้าสู่อาชีพผู้ค้า ในส่วนของผู้ที่เคยทำการค้ายาเสพติดชนิดอื่นมาก่อนผู้วิจัยพบว่า คนกลุ่มนี้จะมียุทธศาสตร์ที่อยู่แหล่งชุมชนแออัดมาแต่เดิม แม้จะมีเงินจากการค้าที่สามารถทำให้ตัวเองมีฐานะดีขึ้นมาก็ตาม ก็จะไม่มีการย้ายถิ่นที่อยู่ เนื่องจากเห็นว่าที่อยู่อาศัยเดิมเป็นแหล่งที่สามารถทำการค้าได้และได้วางเครือข่ายทางการค้าไว้แล้ว แต่จะมีการขนถ่าย หรือการนำไปซุกซ่อนไว้ในพื้นที่อื่นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของตัวเอง

2. แรงผลักดันทางการเงิน

สภาพด้านการเงินของผู้ให้ข้อมูลหลัก ก็เป็นสาเหตุหนึ่ง นอกจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการค้าขายแล้ว การได้รับรู้ถึงผลกำไรอันเกิดจากการค้าขาย และอุปสรรคการขาดปัจจัยทางการเงินที่มีอยู่เดิม เนื่องจากเงินเป็นปัจจัยหลัก และสำคัญในการอยู่รอดในสังคมซึ่งบางคนต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร ภรรยา ค่าห้อง ค่าอาหาร และบางคนก็ติดการพนันจนเป็นหนี้เป็นสิน ความต้องการในสิ่งของฟุ่มเฟือย เป็นต้นดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

ชาย (นามสมมุติ) ลูกจ้างร้านตัดเย็บเสื้อผ้าแต่เนื่องจากเกิดปัญหาทางการเงินและภาระครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบนั้นมีมาก ทำให้เขาต้องตัดสินใจทำการค้าขายแอมเฟตามีน ได้เล่าให้ฟังว่า "ลูกผมเรียนหนังสือตอนนี้อายุ 10 ขวบแล้ว ถ้าผมไม่ทำจะเอาอะไรให้เขากินเข้าไปละ ไหนค่าเล่าเรียน ไหนค่าอาหาร ค่าห้อง เยอะแยะเสียหมด ไอ้ที่ทำงานตัดเย็บเดือ่นๆ ก็ไม่พอ"

วุฒิ (นามสมมุติ) กรรมการโรงงานผลิตรองเท้าแถวย่านบางแค ได้เล่าให้ฟังว่า "เงินมันขาดมืออะพี่ พักหลังที่ผมโดนเลย์เอาท์ (Layout) ให้ออกจากงาน บ้านก็ผ่อนรถก็ผ่อน ชายแม่่ง! เสียเลย พักหลังผมลองเล่นด้วย รายได้มันดีนะผมก็ทำมาเรื่อยๆ จนเกมส์นี้ละ แต่ออกไปนี้ผมสบายแล้ว บ้านก็มีแล้ว"

ยอด (นามสมมุติ) เป็นช่างรับเหมาก่อสร้างและรับจ้างทาสีบ้าน แต่เนื่องจากเป็นคนชอบเล่นการพนันทำให้เกิดปัญหาทางการเงิน ได้เล่าว่า "ส่วนผมที่ตัดสินใจมาทำเพราะเป็นหนี้เขาอะ ครั้งหลังเกือบแสนบาทก็เล่นนะ มานึกได้ในคุณนี่ก็สายเสียแล้ว รายได้ทำงานแต่ละเดือน ผมเล่นการพนันหมด เพื่อนบอกทำล้างหนี้มึงไปเอาของมาให้กูก็ครั้งหนึ่ง เทียวหนึ่งมันหักให้ผม 10,000 - 20,000 บาท จนหมดหนี้ไปรอบหนึ่งแล้วดันไปเล่นอีก คราวนี้เกมส์เลยโดนนี่ก็ตีเหมือนกันครับ เลิกเสียที"

ปัจจัยทางการเงินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำรงอยู่ของคนเราในปัจจุบัน ยิ่งในสภาวะการณ์ที่เศรษฐกิจตกต่ำด้วย เงินนอกจากจะหาได้มาด้วยความลำบากแล้ว การให้ได้ซึ่งเงินจึงไม่มีการเลือกวิธี การตัดสินใจค้าขาย จึงไม่ใช่เรื่องยากสำหรับผู้ที่เคยค้าขายเสพติดอื่นมาก่อนนั้น ผู้วิจัยพบว่าเงินมีความสำคัญต่อพ่อค้ากลุ่มนี้มาก และเปรียบได้กับ"เลือด" ในร่างกายของสัตว์ ช่วยเลี้ยงชีวิตให้ดำรงอยู่ได้ นอกจากเงินจะถูกนำไปใช้เพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตประจำวันแล้ว เงินยังเป็นตัวรับประกันให้เขาสามารถทำอาชีพนี้ต่อไปได้และทำให้กระบวนการค้าไม่ถูกหยุดชะงักลง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก เช่น เพรสิส วิทยา และศักดิ์ได้เล่าให้

ฟังดังนี้

เฟริส (นามสมมุติ) อดีตเคยเป็นผู้ค้ากัญชาและเฮโรอีนแถวคลองเตยอยู่หลายปี แต่ต่อมาเมื่อยาแอมเฟตามีนเป็นที่นิยมของผู้เสพมากขึ้นประกอบกับเฮโรอีนมีราคาแพงและหายากมากขึ้นทำให้มีลูกค้าลดลง จึงเปลี่ยนมาทำการค้ายาแอมเฟตามีนเมื่อปี พ.ศ. 2538 เล่าให้ฟังว่า "พี่รู้ป่าวว่าเดือนหนึ่งผมต้องส่งยอดเท่าไร? หลักหมื่นขึ้น ลูกน้องอีกยี่งถ้าเดือนไหนมีการแข่งงวดมากก็ต้องให้มาก ไร่เราทำอย่างอื่นก็ไม่เป็น ออกไปก็คงเหมือนเดิมแหละ"

วิชา (นามสมมุติ) ผู้เคยมีประสบการณ์การค้าเฮโรอีนมาก่อน แต่ได้เปลี่ยนมาค้ายาแอมเฟตามีนอีกคน กล่าวว่า "มันธรรมดาพี่ วัดด้วยกรรมการวัดด้วย ไม่งั้นเราก็อยู่ไม่ได้หรอก เดียวก็โดนเล่น บางที่เขายังเอาของมาฝากผมปล่อยเลย เขาอยู่กินกับผม ผมต้องฟังเขาแบบฟังพาด้ายกันมากกว่าเงินมันเป็นพระเจ้า สองพี่มีเงินสิ"

ศักดิ์ (นามสมมุติ) ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีประสบการณ์ค้ายาเสพติดมาก่อนได้ชี้ประเด็นในเรื่องนี้ว่า "ก็ต้องให้เขา! ส่งเขาบ้างทางถึงจะสะดวก อย่างของผมนี่ผูกกันเป็นรายเดือน แต่ก็มีพิเศษบ้างเป็นบางครั้งบางคราว ทีละ 1,000 - 2,000 บาท ไม่งั้นมันไม่ไหล (ของไม่สามารถไปถึงมือลูกค้าได้)"

ปัจจัยตั้งสู่อาชีพผู้ค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

ปัจจัยตั้ง คือ ปัจจัยที่เป็นตัวช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตัดสินใจเข้าสู่อาชีพผู้ค้ายา ซึ่งปัจจัยตั้งดังกล่าวประกอบไปด้วย การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายา เมื่อเกิดการปฏิสัมพันธ์แล้วจึงเกิดการรับทัศนคติใหม่เกี่ยวกับการค้ายา การได้รับรู้ถึงรายได้และผลกำไรที่เกิดขึ้นจนเป็นทัศนคติเชิงบวกหรือแรงจูงใจต่อการค้ายาในที่สุด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาแอมเฟตามีน

การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายานั้น หมายถึง การที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้เข้าไปรู้จักพูดคุยหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายา จึงทำให้เขาได้รับรู้และซึมซับถึงบทบาท สถานภาพ ความเป็นอยู่จนกระทั่งมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ธรรมดา ซึ่งสามารถแยกชั้นตอนออกได้ดังนี้

การมีโอกาสที่จะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาแอมเฟตามีน การได้ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาถือได้ว่าเป็นสะพานขั้นแรกของการเข้าสู่อาชีพผู้ค้ายา และการเข้าสู่กระบวนการค้ายาของผู้ให้ข้อมูลหลัก ทำให้เกิดการรับรู้ และเรียนรู้ถึงรายละเอียดของขั้นตอนในการทำการค้ายา

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ทราบถึงวิธีการเข้ามาสู่อาชีพผู้ค้าจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายา กล่าวคือ จากเพื่อน ญาติและพี่น้อง โดยได้มีการปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น อยู่บ้านละแวกเดียวกัน ชุมชนเดียวกัน ที่ทำงานเดียวกัน เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลหลักเช่น โก้ ปอด และเล็ก ผู้ซึ่งมีประสบการณ์ในเรื่องนี้ ได้เล่าถึงการเริ่มต้นของการเข้าสู่อาชีพพ่อค้ายาดังต่อไปนี้

โก้ (นามสมมุติ) เป็นนักเรียนอยู่มหาวิทยาลัยเปิดแถวหัวหมาก ก่อนถูกจับกุมโก้ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ร้านอาหารและได้เรียนรู้วิธีการทำการค้าจากที่นี่ เล่าให้ฟังว่า "เพื่อนที่ทำงานเขามีญาติที่ขาย เขาเคยเอาของมาปล่อยเพื่อนกันแต่ไม่เคยอะ 10-20 เม็ด ผมเห็นว่ารายได้ดีลองแบ่งเขามาขายบ้าง พักหลังก็เพิ่มจำนวนเรื่อยๆ และให้เพื่อนเขาไปแนะนำกับญาติจึงได้เครดิตมาขาย"

ยอด (นามสมมุติ) อดีตช่างรับเหมาก่อสร้าง แต่เนื่องจากติดการพนันทำให้เขาต้องผันตัวเองเข้าสู่การเป็นผู้ค้ายาแอมเฟตามีน ได้เล่าว่า "เพื่อนมันค้าของครับ มันบอกผมรายได้ดี มึงไม่ต้องเสี่ยงเลย กูเคลียร์ตำรวจได้ มันบอกผมไอ้ผมก็เป็นหนี้ด้วยตอนนั้น เล่นบงเล่นบอลเลยตัดสินใจทำล้างหนี้แล้วยังมีเก็บอีก พักหลังติดเลยก็ยอดมันดี กำไรงาม"

เล็ก (นามสมมุติ) คนธรรมดาหาเช้ากินค่ำทำๆ ไป ทำงานขับรถรับจ้างส่งของแต่เนื่องจากมีเพื่อนบ้านที่ทำการค้ายาแอมเฟตามีน ทำให้เล็กเข้าร่วมกระบวนการกลายเป็นผู้ค้ายาในที่สุด ได้เล่าว่า "ยานิยมในชุมชนนะ ผมซื้อหัวได้เลยใครเป็นใคร มันทำแล้วได้นะแล้วมันก็ติดด้วยมันได้ง่าย ได้เยอะ ไม่เหนียว เพียงจัดการให้ดี ทางก็สะดวกก็แค่นั้นจริงๆ ตอนนั้น"

จะเห็นได้ว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะถ้าบุคคลนั้นเป็นเพื่อนด้วยแล้ว ความไว้วางใจและการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการค้ายาจะทำให้รับทักษะเชิงบวกได้ง่าย ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างบุคคลสองคนในการปฏิสัมพันธ์และการตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการ

ปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาแอมเฟตามีน ทำให้เกิดทัศนะเชิงบวก หรือแหกแนว (Creative Tension)

การได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาก็เป็นปัจจัยเชิงตัวหนึ่งที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่ตัวเองกำลังจะทำนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่ใครๆ ก็ทำและผลกำไรตอบแทนที่จะได้มากที่สุดมาก ซึ่งเป็นการรับทัศนะเชิงบวกหรือแหกแนว คือ การเกิดความเครียดแล้วแสวงหาทางออก "คิดนอกกติกาสังคมแต่เป็นทางออกใหม่" แม้จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อการถูกลงโทษจากกฎหมายของบ้านเมืองก็ตาม แต่กลับมองเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าลอง และท้าทายความสามารถเมื่อเขาได้เรียนรู้ แรงจูงใจที่มีต่ออาชีพในทางบวกแล้วก็จะมีการนิยามตัวเองใหม่ไปในทางเดียวกันกับบุคคลหรือกลุ่มที่เขาเข้าร่วมโดยมีผลตอบแทน ซึ่งเป็นเงินที่ได้จากการค้ายาเป็นตัวการในการช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการกระทำดังกล่าว ดังเช่นสุลีมาน นฤมล (2530) ได้ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการกลายเป็นหมอนวด และวิเคราะห์การให้ความหมายของหมอนวดที่มีต่อการทำงานโดยที่หมอนวดเหล่านั้นได้มีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความเปี่ยงเบนและได้แรงจูงใจให้เข้ามาทำงานเพื่อผลตอบแทนที่สูงอีกทั้งยังได้ให้ความหมายต่ออาชีพของเธอใหม่เป็นทัศนะเชิงบวกต่ออาชีพที่เธอทำ เช่นเดียวกับการศึกษาของยุทธชัย ดำรงฉวี (2540) ศึกษาเรื่องโฮสต์ : ชายบริการในบาร์สำหรับผู้หญิง พบว่าหากไม่มีการให้ความหมายในเชิงบวกต่ออาชีพแล้วผู้ชายบริการก็จะขาดแรงจูงใจที่จะเข้ามาทำงานในอาชีพนี้ เหมือนการตัดสินใจทำงานของบุคคลโดยทั่วไปที่ต้องมีการให้ความหมายและต้องมีทัศนะเชิงบวกต่ออาชีพที่ตนเองจะทำ เพราะเนื่องจากหากเกิดทัศนะเชิงลบต่ออาชีพที่ตนเองกำลังจะทำแล้ว ก็คงไม่สามารถที่จะนำตัวเองเข้าสู่อาชีพนั้นๆ ได้ และการทำงานก็จะเป็นไปอย่างไม่มีเป้าหมาย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ทัศนะต่อการเข้ามาทำอาชีพผู้ค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน ว่า

โก้ "ตอนนั้นผมคิดว่าไม่มีอะไร ไม่เห็นมีใครโดนจับ กับตำรวจนี้เราเคลียร์ได้หมด เพื่อนก็ทำกันหลายคน"

เล็ก "คนที่ชักนำผมเข้าวงการนี้ ก็เพื่อนกันนะ โตมาด้วยกันเจอกันก็คุยกันแต่พักหลังเราเงินขาดมือบ่อย พอตีวันนั้นมันมานั่งกินเหล้าที่บ้าน เล่าเรื่องให้ฟังถามเราว่ามีทุกข์เรื่องอะไร เตือดร้อนอย่างไร มันบอกว่ามีงานให้ทำเงินดี ก็ไอ้ค้ายานี้แหละ ผมนอนคิดหลายคืน ตอนนั้นคิดไปคิดมาก็ไปหามันที่บ้าน ผมจำได้ว่าผมจะตัดสินใจนี้ก็ไปนั่งกินเหล้ากับมันหลายครั้งนะ บ้านของมันสร้างใหญ่โต เลี้ยงหมาตัวใหญ่ๆ ผมจำไม่ได้หรอกพันธุ์อะไร คือ มันรวยนะพี ผมเลยตัดสินใจทำกะ 2-3 ครั้งแล้วเลิกนะ"

ตู้ "เป็นเพื่อนบ้านกันนะพี่ฝาติดกันเลยแหละ ก็เห็นอยู่นะเตี้ยวเขาซื้อโน่นนี่เข้าบ้านเราก็แปลกใจ พักหลังไปนั่งบ้านเขาบ่อยได้คุยกันจนรู้ว่าค้ายาเขาชวนบอกกำโรงาม เขาก็ทำมานานแล้วก็ไม่เห็นมีอะไรมีแต่รวยขึ้นๆ ก็เลยตกลงทำ"

จะเห็นได้ว่า ทศนะในเชิงบวกหรือแหวกแนวแต่ช่วยให้แก้ปัญหาชีวิตได้ระดับหนึ่ง ดังกล่าว สามารถทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักนำไปประกอบในการตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้า อันเกิดจากแรงจูงใจในเรื่องผลกำไรตอบแทนสูงที่ได้มาจากการทำการค้ายา และการได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายา ซึ่งบุคคลเหล่านี้ได้ให้ทศนะเชิงบวกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก จึงทำให้เกิดทศนะเชิงบวกต่อการเข้าสู่กระบวนการค้ายา โดยนำแรงจูงใจและปัจจัยผลกต่าง ๆ เข้ามาประกอบในการให้ความหมาย และกำหนดจุดมุ่งหมายของการกระทำ

สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักที่อดีตเคยเป็นผู้ค้ายาเสพติดชนิดอื่นและเปลี่ยนมาค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนแทนนั้น ผู้วิจัยพบว่าเนื่องจากบุคคลเหล่านี้อยู่ในวงการค้ายาเสพติดมาก่อนจึงมีประสบการณ์ในการทำการค้าให้เป็นไปตามความนิยมของตลาด นั่นคือเห็นว่าการค้ายาแอมเฟตามีน ซึ่งมีต้นทุนต่ำและกำไรสูงมีตลาดที่กว้างกว่าเดิม อันเนื่องมาจากยาเสพติดที่เคยทำนั้นมีราคาสูงและมีความเสี่ยงต่อการถูกจับกุม กอปรกับลูกค้าเปลี่ยนไปนิยมแอมเฟตามีนและการได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่ทำการค้ายาแอมเฟตามีนทำให้ตัดสินใจเปลี่ยนมาค้ายาแอมเฟตามีนดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยว่า

เฟริส "ไม่ไหวพี่ทำแบบเดิมเสี่ยงสูง กำไรนี่ผมว่าสู้มาค้ายาแอมเฟตามีนไม่ได้ ต้นทุนมันก็สูงบีกหนึ่งเป็น 1,000 บาท ไอ้คนมีเงินพันหันมาเล่นยา นี่เล่นได้เยอะกว่า มันพกพาก็สะดวก ลูกค้าก็เยอะ"

วิทยา "ช่วงหลังนี้ยาพวกนี้มาแรง เราลงทุนก็น้อยแต่กำไรนี่เห็นๆ มันเสี่ยงเหมือนกันนะ แต่ผมว่าน้อยกว่ากันเยอะ ขนย้ายพกพาสะดวก ก็เพื่อนด้วยกันนี่ละ ตอนแรกไม่แน่ใจว่าจะทำก็ลองเอามาปล่อยดู มันดี ก็เลยเปลี่ยน"

ความคาดหวังในการเข้าสู่กระบวนการค้ายาแอมเฟตามีน

การที่คนเราจะทำอะไรสักอย่างหนึ่งนั้นทุกคนจะต้องมีเป้าหมายหรือความคาดหวังที่จะได้รับ (ยุทธชัย ดำรงมณี, 2540 : 61) ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักเองก็มีความคาดหวังและมีเป้าหมายของตัวเองในการเข้าสู่กระบวนการค้ายา ส่วนหนึ่งของความคาดหวังว่าเขา

จะต้องได้รับผลตอบแทนอันเป็นกำไรจากการค้าที่สูงและแม้แต่ผู้ที่เคยทำการค้ายาเสพติดชนิดอื่นมาก่อนและเปลี่ยนมาทำการค้ายาแอมเฟตามีนหรือแม้แต่ผู้ค้ายารายย่อยที่พัฒนาตัวเองขึ้นมาจากผู้เสพ การทำการค้าครั้งแรกก็เพื่อต้องการเงินไปซื้อยามาเสพ แต่เมื่อผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการทำการค้ายามีมาก ความคาดหวังในเรื่องผลกำไรที่จะได้รับมาจากการทำการค้าครั้งต่อไป ก็มีสูงขึ้นตาม แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของความคาดหวังนี้จะมีลักษณะแตกต่างกันไป ดังที่แต่ละคนได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

ชาย "ผมอยากมีเงินครับ ครอบครัวผมก่อนหน้านี้ลำบาก ผมมีลูกสาว ช่วงเปิดเทอมนี้ก็ค่าเทอม ค่ากินแต่ละวัน ค่าห้องแต่ละเดือน อยากให้มันสุขสบายเสียที ตอนนี้ก็พอมีผมทำไว้ให้ลูกให้เมียก่อนหนึ่งก่อนผมจะเข้ามาอยู่ในนี้"

นก "ผมอยากมีบ้านสักหลัง รถสักคัน ผมว่าไม่จำเป็นต้องยุโรปนะ เอาแค่รถญี่ปุ่นก็พอ กะจะแต่งให้สวยเซ็กซี่วงเครื่องเสียงนี้ต้องเนียบ บีมเลย นำไปเฉียดแถวอาร์ซีเอนะสาวา เพียบ เงินก็มีใครๆ ก็อยากไปกับเรา"

วุฒิ "พักหลังเงินไม่ดีของก็ราคาสูงเราเคยได้พอไม่ได้มันรู้สึกผิดมือไม่พอเล่นด้วยลูกค้าของผม แม่! เปลี่ยนแนวไม่เล่นเดี๋ยวนี้เล่นยานี้หมดแล้ว ผมก็ต้องเปลี่ยนตอนแรกไปติดต่อเพื่อลองเอามาปล่อย เออวะ! รายได้แม่! ดี ก็เลยทำตลอดจนโดนนี่ละ"

วิทยา "ไปตามสมัยนิยมครับ ช่วงนี้เด็กมันเล่นยาพวกนี้ เราก็อยู่ได้กับมันนี่ละก็ต้องเปลี่ยนรายได้มันตีรับมา 80 - 100 บาท ชาย 150 - 200 บาท"

โก้ "ผมว่าไม่มีอะไรสำคัญมากกว่าเงินนะ ใครมีเงินคนนั้นคือพระเจ้า คนมีเงินนี้เสียงดัง ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนใครเขาก็รัก ผมมาอยู่ในนี้ถ้าผมมีเงินเยอะชีวิตผมก็สุขสบายเหมือนกัน"

ยอด "ตอนแรกกะล้างหนี้ละ แต่ล้างไม่ออกซะที เราก็ดันเล่นเสียอยู่เรื่อย ไม่มีเงินก็ต้องทำงานใช้หนี้ ก็เลยต้องล้างอยู่เรื่อย"

กิจ "ผมว่าเงินอย่างเดียวไม่พอหรอก เดี่ยวนี้ต้องอำนาจด้วยคนมีอำนาจนี้ดีผมจะสมัคร ส.ส.เลย ลูกพี่ผมสายนักการเมืองก็หลายคน เป็น ส.ส. หรือถ้าได้หลายสมัยได้เป็นรัฐมนตรียิ่งดีใหญ่ มีทั้งเงินอำนาจลูกน้องใครทำอะไรไม่ได้"

จะเห็นได้ว่าความคาดหวังของการเข้าสู่กระบวนการค้ายา ในแต่ละคนของผู้ให้ข้อมูลหลักจะแตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่ก็เพื่อให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่สุขสบายขึ้น โดยอาศัยเงินเป็นปัจจัยหลักจนถึงเรื่องของอำนาจเพื่อทำให้ตัวเองมีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามความคาดหวังดังกล่าวข้างต้นก็จะมีเงินเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อนำไปตอบสนองความต้องการความคาดหวังและทางที่จะให้ได้มาซึ่งเงินที่คนเหล่านี้เลือกก็คือการตัดสินใจ

ค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนนั่นเอง ปรากฏว่าโดยนัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมแบบทุนนิยม กำลังมีอิทธิพลต่อมนุษย์ชายขอบ (Marginalman)

การขัดเกลาทางสังคมก่อนเข้าสู่กระบวนการค้ายาแอมเฟตามีน

จากลักษณะของความคาดหวังของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าผู้ที่เข้ามาสู่กระบวนการค้ายาไม่ได้ผ่านขั้นตอนของการขัดเกลาทางสังคม จากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาทำให้ได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในเรื่องของการทำการค้า เช่น จะติดต่ออย่างไร กับใคร นัดส่งของรับของทำอย่างไร ถึงจะสำเร็จและได้เงิน เป็นต้น จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักในแต่ละคนจะได้รับการขัดเกลา กล่าวคือได้รับการเรียนรู้และการได้มีส่วนร่วมในการทำการค้ายามาก่อนล่วงหน้า แต่จะไม่มีลักษณะปบงอกถึงขั้นตอน การเรียนรู้ที่ชัดเจน และข้อมูลที่ได้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ซึ่งได้นำมาพยายามจัดลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- การแสวงหาข้อมูลโดยการซักถาม
- การปฏิบัติโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

1. การแสวงหาข้อมูลโดยการซักถาม

การเข้าสู่กระบวนการค้าของผู้ให้ข้อมูลครั้งแรก ผู้วิจัยพบว่า ได้เกิดจากการพูดคุยและการสัมผัสกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายา ฉะนั้นจึงทำให้ได้รับข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเข้ามาด้วยและต่อเมื่อมีการตัดสินใจ เข้าร่วมในการทำการค้าด้วยแล้ว ข้อมูลที่มีอยู่เดิมจะถูกนำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากสาเหตุของการขาดประสบการณ์ในการทำการค้ายาจริงจึงทำให้มีความรู้สึกถึงความยากลำบากในการวางตัวในการทำการค้าครั้งแรก เช่น ไม่รู้ว่าจะตัวเองจะต้องทำอะไรอย่างไร ติดต่อกับใคร เป็นต้น ความแจ่มชัดในปัญหาจึงต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์ทำการค้ายา โดยวิธีการซักถามจะถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกของการเข้าสู่กระบวนการค้ายา ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

ผู้วิจัย "ชายครับ ครั้งแรกที่คุณบอกเพื่อนว่าคุณจะทำงานด้วย (ค้ายาแอมเฟตามีน) เพื่อนคุณเขาวางอย่างไรบ้าง ให้คุณทำด้วยเลยหรือเปล่าครับ"

ชาย "มันถามผมกลับ มึงแน่ใจแล้วหรือ มันคงเห็นผมเป็นคนตีมัน ฮะๆ"

ผู้วิจัย "แล้วเขาให้ชายทำงานเลยหรือเปล่าครับ"

ชาย "เปล่าหรือครับ มันบอกอีก 2 วัน แล้วค่อยมาเจอกัน ผมก็ถามว่าต้องทำอะไร ยังไงบ้าง เขาก็สอนผมนะว่าให้ไปเจอคนชื่อนั้นที่อุร์ธเมล์ เอาของไปให้เขาแล้วกลับก็ตื่นตื่นดีครับ ครั้งแรก"

ผู้วิจัย "นิตละ ครั้งแรกที่คุณทำงาน คุณรู้ได้อย่างไรว่าจะต้องทำอะไรบ้างส่งของเป็นอย่างไร ให้ใคร"

นิต "ผมก็ไม่ทราบหรือครับ แหม! เด็กใหม่ก็เหมือนกันหมดละ ผมก็ถามเพื่อนมันนั่นละ ผมจำได้ว่าผมถามว่า คุณต้องเอาอันนี้ไปให้ใครที่ไหน มันก็บอกผมว่ามึงต้องเอาไปให้คนชื่อนั้น หน้าตา ผิวพรรณ ลักษณะรูปร่างอย่างนั้น และให้ทำตัวปกติอย่าเก๋ๆ กังๆ เดี่ยวพ่อมึงรู้ (หมายถึงตำรวจ)"

ผู้วิจัย "คุณละเล็ก คุณเป็นอย่างไรบ้างตอนที่คุณทำงานครั้งแรก ตื่นเต้นไหม เพื่อนเขาบอกเขาสอนคุณว่าต้องทำอะไรบ้างครับ"

เล็ก "ผมเฉยๆ ครับ คนที่ผมทำด้วยก็เพื่อน ผมคุยกับเขาทุกวัน เขาก็แนะนำครับว่าต้องเอาไปให้คนนั้น คนนี้ ส่งจุดนัดที่ไหน เวลาเท่าไร"

ผู้วิจัย "ชัย คุณรู้ได้อย่างไรในเรื่องวิธีการทำการค้าขายในครั้งแรก"

ชัย "ผมถามเขาครับ ผมจำได้ว่ารับของมามีมือสั้นเลย มึงจะให้กูเอาไปที่ไหน ผมถาม เพื่อนมันคงรู้ว่าเราตื่น! มันบอก มึงกลัวหรือเปล่า มึงอย่าให้เสียงานนะ ถ้ามึงไม่แנםึงเลิกก็ได้ มึงนะเพื่อนกู กูไม่ว่ามึงหรือ กูก็เลยบอกมันว่าไม่เป็นไร สบายนะ แล้วมันก็แนะนำว่าต้องไปหาเด็กคนนั้น แล้วเขาจะพาไปเอง เหมื่อนี้ตกเลย"

จะเห็นได้ว่าปัญหาการวางตัวหรือการปรับตัวครั้งแรกในการเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน จะถูกขจัดไปโดยการเริ่มต้นของการตั้งคำถามกับผู้ที่มิประสบความสำเร็จในการทำการค้าและนำไปสู่การปฏิบัติโดยตัวของเขาเองตามคำแนะนำดังกล่าว ในส่วนของผู้ที่เคยทำการค้ายาเสพติดชนิดอื่นและเปลี่ยนมาทำการค้ายาแอมเฟตามีนเป็นครั้งแรก กล่าวคือผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มนี้จะมีการศึกษาถึงตลาดในการทำการค้ายาว่าในขณะที่นั้นลูกค้านิยมและต้องการยาชนิดใด ประสบการณ์ทางการค้ายาเสพติดและการสัมผัสลูกค้า ซึ่งเป็นทั้งผู้ค้ารายย่อยและผู้เสพตลอดเวลาทำให้ได้รับทราบข้อมูลเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มนี้ก็เกิดความไม่แน่ใจในตัวเองเช่นกันในการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการทำการค้าในครั้งแรก วิธีการซักถามและการพูดคุยกับเพื่อนในวงการเดียวกันหรือผู้ที่ได้ทำการค้ายาแอมเฟตามีนอยู่ก่อนแล้วจึงถูกนำมาใช้เช่นกัน เพื่อลดภาวะความเสี่ยงให้กับตัวเองในเรื่องการทำการค้า ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลดัง

ต่อไปนี่

เฟริส ผู้มีประสบการณ์สูงในเรื่อง ชีว "ไอยานี่จะไม่เคยเล่นเลย และก่อนหน้านั้นก็คิดว่ากระจอก ลูฟงไม่ได้หรอก ราคาดีกว่า อู๋ๆ ไป แม่่ง! บุม ของแพ่งขึ้นลูกค้า แม่่ง! เปลี่ยนก็มันไปเล่นยากันหมดบอกลองของใหม่ เราก็เลยเปลี่ยนมาขายยาแทน ครั้งแรกก็ไม่แน่ใจนะพอมันบุมแล้วนี่ พ่อแม่่ง! กวดหนัก ก็ไปหาเพื่อนมันก็ให้มาลองปล่อยดูก่อน ก็ไม่มากตอนนั้นคอกหนึ่ง (1,000 เม็ด) เออดี ก็เลยทำมาตลอด"

วิชา "ผมเปลี่ยนมาขายยานี้ก็เพราะตลาดมันบุม ตอนนั้นมันเล่นได้เยอะ ด้วยาก็แรงลูกค้าก็เปลี่ยนตอนแรก ก็เอาของเพื่อนมาปล่อยดู ก็ขายหมดลูกค้าก็กลุ่มเดิมนั้นละ แต่ตอนหลังนี้เพื่อนมันแนะนำแหล่งให้ตนเองเลย"

2. การปฏิบัติโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักเมื่อได้ผ่านการพูดคุยและมีการถ่ายทอดประสบการณ์ค้าขายระหว่างการศึกษาสัมพันธกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาแล้ว ยังมีการร่วมปฏิบัติด้วยนั่นคือ การเริ่มทดลองงานครั้งแรกนั่นเอง รวมถึงผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนที่เคยมีประสบการณ์ในการค้ายาเสพติดชนิดอื่น และเปลี่ยนมาค้าแอมเฟตามีนด้วย พวกนี้จะเริ่มต้นจากการสังเกตพฤติกรรมการใช้ยา และค่านิยมของลูกค้าที่เปลี่ยนมาใช้ยาแอมเฟตามีน หลังจากนั้นก็จะศึกษาลู่ทางในการทำการค้า การหาแหล่งยาการซื้อขายกลุ่มนี้จะไม่ค่อยมีความกังวลในปัญหาการเข้าสู่กระบวนการค้ายามากนัก เนื่องจากมีประสบการณ์และมีกลุ่มลูกค้าเดิมอยู่แล้ว แต่จะมีความวิตกกังวลในเรื่องของการติดต่อการรับสารส่งสินค้ากับผู้ค้ารายใหม่มากกว่า เนื่องจากการค้าไม่ได้ทำกับกลุ่มการค้าเดิม ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนได้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

นก หนึ่งในบรรดาผู้ผ่านประสบการณ์ด้านนี้มาแล้วว่า "เพื่อนมันบอก มันสอนนะไปหาคนโน้น คนนี้วางตัวอย่างไร แต่ก็ไม่มีมันใจนะพี่ก็อาศัยติดรถกับมันก่อนไปกันสามคน ผม เพื่อน คนซบอีกคน เอรอดกระบะไปมันพาผมไปแนะนำกับลูกพี่แล้วรีบเอาของมา"

กบ (นามสมมุติ) ก็เป็นอีกผู้หนึ่งซึ่งเคยผ่านประสบการณ์มาเช่นเดียวกันเล่าว่า "ครั้งแรกผมก็นั่งช้อนมอเตอร์ไซด์ไปกับเพื่อน พอถึงที่นัด เพื่อนมันก็พาผมไปรับเอาของมาแบบยื่นหมูยื่นแมว แล้วก็กลับ ตอนนั้นไม่เยอะนะ 3 มัดได้"

วุฒิ (นามสมมุติ) ได้เล่าประสบการณ์การค้ายาเป็นครั้งแรกในชีวิตเขา ให้ฟังว่า "เพื่อนมันแนะนำไปอีกที่ บอกไปหาคนชื่อนั้น แต่ก่อนหน้าที่จะไปหาเขา ก็เคยไปเจอลูกน้องไอ้คนนี่ครั้งหนึ่งแล้วละ ตอนนั้นเพื่อนพาไป รับของเอามาลองปล่อยดูตอนหลังก็ไปเอง ก็หนักใจจะตอนแรกก็ไม่ว่าคนที่ไปติดต่อด้วยเป็นอย่างไร เคยเจอแต่ลูกน้อง"

การได้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือทำการค้ายาแอมเฟตามีนกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาแอมเฟตามีนในครั้งแรกจะทำให้ได้รับประสบการณ์จริง ตลอดจนขั้นตอนในการทำการค้ายาที่ทำให้สามารถทำการค้าได้ด้วยตัวเอง แต่อย่างไรก็ตามในกระบวนการค้ายาประเภทแอมเฟตามีนนั้นลักษณะทั้ง 2 ประการ ดังกล่าวจะถูกนำมาใช้อย่างสลับซับซ้อนวนเวียนกันในวงจรการค้ายา トラบที่กระบวนการนี้ยังคงอยู่ก็จะมีผู้เข้าร่วมกระบวนการค้ายา เข้ามาอย่างต่อเนื่อง

3. การสร้างเครือข่ายการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

ธุรกิจการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนจะทำงานเป็นแบบเครือข่ายโยงใยไปถึงบุคคลกลุ่มต่างๆ หรือวงการต่างๆ ทางสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศแต่ขั้นตอนของการทำการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน มักจะมีการตัดตอนเนื่องจากผลกำไรที่ได้ นั้นเกิดขึ้นทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มผลิตจนถึงการอัดเม็ดยาและมีรูปแบบที่ซับซ้อนไม่แน่นอนปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์สัมพันธ์ภาพของผู้ที่มีส่วนร่วมในธุรกิจขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ตอบแทน เงินสะท้อนค่านิยมแบบทุนนิยมเป็นตัวจักรสำคัญที่ผูกมัดเชื่อมโยงบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนให้เป็นไปโดยราบรื่นทุกๆ ขั้นตอนของกระบวนการ

จุดเริ่มต้นของกระบวนการการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนนั้น จะทำงานเป็นกระบวนการโดยผ่านการทำการค้าจากตัวเอเยนต์ ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ค้ารายใหญ่โดยมีการส่งผ่านยาแอมเฟตามีนให้กับผู้ค้ารายย่อยในพื้นที่ และผู้เสพนในพื้นที่ต่อไป

ธุรกิจการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนเป็นธุรกิจที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จเพียงคนเดียว และมักต้องอาศัยกลุ่มคนที่มีอิทธิพลและมีอำนาจจึงจะดำเนินการได้อย่างราบรื่น และบางครั้งกลุ่มคนเหล่านี้ก็เป็นเอเยนต์หรือผู้ค้ายาเสียเอง โดยยาแอมเฟตามีน

จะสามารถส่งไปในที่ต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามกระบวนการที่ผลประโยชน์เกี่ยวข้องกันจึงสามารถโยกโยยเครือข่ายกันได้ เครือข่ายในระดับที่เป็นเอเยนต์รายใหญ่หรือผู้ค้ารายใหญ่ส่วนมากจะรู้จักกันจะมีการให้เกียรติซึ่งกันและกันในทางการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและบางครั้งก็มีการทำการค้าด้วยกัน แต่ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ในการทำการค้ายาแอมเฟตามีน จะเกิดขึ้นจากตัวผู้ค้ารายย่อยในการปล่อยของทับพื้นที่การแย่งกลุ่มลูกค้าและการทวงหนี้ ในกระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนนั้นจะมีบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องโยกโยยเป็นเครือข่ายมากมายที่ล้วนได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งมีส่วนทำให้ธุรกิจการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนเจริญเติบโตอย่างที่เห็นอยู่ในทุกวันนี้เพื่อให้เห็นภาพของเครือข่ายดังกล่าว ผู้วิจัยจะได้เสนอถึงระดับบุคคลที่เข้ามาทำการค้าในกระบวนการค้ายาดังต่อไปนี้

ผู้ค้ารายใหญ่

ธุรกิจการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนเป็นธุรกิจที่ทำรายได้และกำไรเป็นเงินก้อนใหญ่ในแต่ละเดือนให้กับผู้ค้า แม้เสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมาย แต่ผลกำไรที่เกิดขึ้นอย่างมหาศาลก็เป็นสิ่งช่วยยวนให้มิผู้ค้ารายใหม่ๆ เข้ามาสู่กระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน จากผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การที่จะดำเนินธุรกิจทางการค้าโดยไม่ถูกรบกวนผู้ค้ารายใหญ่จะมีการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้รักษากฎหมายและมีการเอื้อผลประโยชน์ซึ่งกันและกันในหลายๆ ทางรวมถึงผู้อิทธิพลในพื้นที่บางคน ดังนั้นการเข้าถึงตัวผู้ค้ารายใหญ่จึงทำได้ยาก ในการสืบสาวถึงผู้ค้ารายใหญ่ ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลในส่วนนี้ได้ตลอดเวลาของการทำการวิจัยได้พยายามตรวจสอบถึงข้อมูล ก็จะได้รับคำตอบปฏิเสธจากผู้ให้ข้อมูลหลักว่า "ไม่ทราบครับ" และผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่รู้แต่เพียงว่าเป็นผู้มีอิทธิพลในบางพื้นที่ในกรุงเทพฯ และทางภาคเหนือซึ่งอาจจะเป็นทั้งนักการเมืองข้าราชการ ที่เรียกว่า "คนมีสี" อยู่เบื้องหลังเท่านั้น ผู้ค้ารายใหญ่จะมีเครือข่ายในการตัดตอนการค้าลงไปเป็นทอดๆ ในระดับของผู้ค้ารายย่อย โดยมีเอเยนต์เป็นตัวจักรสำคัญในการติดต่อทำการค้าและมีลูกน้องหรือจ้างผู้รับส่งของในการลำเลียงยาเพื่อป้องกันตัวเองที่อาจจะผิดพลาดจากการทำการค้า

เอเยนต์

เอเยนต์จะเป็นบุคคลที่มีความสามารถสูงในการทำการค้า และเป็นตัวจักรที่สำคัญในกระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน เนื่องจากเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างผู้ค้ากับผู้ค้าด้วยกัน ในทุกขั้นตอนของการทำการค้ายาโดยเริ่มตั้งแต่ติดต่อขอซื้อยา (Order) ไปถึงการรับมอบส่งของ เอเยนต์จะเป็นบุคคลผู้ใกล้ชิด หรือเกี่ยวข้องกับผู้ค้ารายใหญ่ และทำตัวเป็นพ่อค้าคนกลางรับของมาเพื่อตัดตอนทำกำไร จากการค้าอีกครั้งหนึ่ง จากการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนได้พัฒนาตัวเองขึ้นมา ครั้งแรกจากผู้เสฟและผู้ค้ารายย่อยก่อนที่จะผันตัวเองไปเป็นเอเยนต์และผู้ค้ารายใหญ่ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำการค้ามากขึ้น มีเงินมากขึ้น รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงตัวผู้ค้ารายใหญ่และกลุ่มลูกค้า โดยจะมีการทำการค้าโดยตรงกับแหล่งผลิตยา และบางคนก็จะมีความสามารถในการทำการค้ายาแบบครบวงจร นั่นคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักบางรายมีการสั่งซื้อเครื่องปั๊มยาแอมเฟตามีนมาผลิตเอง และมีการว่าจ้างนักผสมหัวเชื้อยามาทำการให้

จึงเห็นได้ว่าเอเยนต์จะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในกระบวนการค้ายาแอมเฟตามีนอย่างมาก และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มต่างๆ ในกระบวนการค้าเข้าด้วยกัน ในกระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

ผู้ค้ารายย่อย

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนจะเป็นผู้ค้ารายย่อยที่พัฒนาตัวเองมาจากผู้รับจ้างส่งหรือรับของและผู้เสฟ เมื่อมีประสบการณ์ในการทำการค้ากับกลุ่มลูกค้าหรือเครือข่ายการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนเดิมของแต่ละคนหรืออาจจะมีการขยายหรือสร้างเครือข่ายของตัวเองมากขึ้นและวิธีการทำการค้ายาแอมเฟตามีนของบุคคลในกลุ่มนี้จะมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำในชุมชน และผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จนถึงเจ้าหน้าที่รัฐบางคนเพื่อความสะดวกในการดำเนินการทางการค้ายาและเพื่อความปลอดภัยของตัวเองเช่นเดียวกับผู้ค้ารายใหญ่ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยดังต่อไปนี้

เฮง ผู้เคยเป็นเอเยนต์มาก่อน เล่าว่า "ก่อนหน้านั้น ก็เป็นเด็กส่งของนะ ทำอยู่ก็หลายปีพักหลังมาทำเอง กะรวย ก็รู้หมดแล้วอะไรเป็นอะไร ใครยังงั้นคนไหนไอ้ตอนที่ถูกจับมันเข้าคั้นทั้งชุมชน พวกเล่าให้ฟังว่า หมามันวิ่งเต็มเลย เจาะได้ของในบ้านไป ก็ไอ้พวก ป.ป.ส. นั้นแหละ คนอื่นไม่กล้าเล่นผมหรอก ผมรู้จักทั้งนั้นแหละ"

วิทยา อีกคนหนึ่งซึ่งเคยมีประสบการณ์สูงในเรื่องนี้ บอกว่า "พวกพื้นที่ไม่กล้าเล่นผมหรอก เขารู้จักผมเป็นใคร เราก็รู้จักคุ้นเคยสนิทชิดแนบกับเขาอยู่ทุกเดือน"

ในส่วนของผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้ค้ารายย่อยนี้ ผู้วิจัยพบว่ายังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. ผู้ค้ารายย่อยที่ทำการค้าและไม่เสพยาแอมเฟตามีน

ในการเข้ามาทำการค้าขายของผู้ค้ารายย่อยกลุ่มนี้ จากผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าการเข้ามาประกอบการค้าขายนั้นมีสาเหตุจากปัจจัยตั้งและผลึก รวมถึงความคาดหวังด้านต่างๆ เช่น การเป็นหนี้การพนัน การรับภาระทางครอบครัว เป็นต้น รวมถึงเป็นผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในเรื่องการค้าขายมาก่อนเมื่อเข้ามาสู่กระบวนการค้าแล้วจึงค่อยๆ เรียนรู้ถึงวิธีการในการทำการค้าและพัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นผู้ค้ารายย่อย โดยการติดต่อกับผู้ค้ารายใหญ่หรือเอเยนต์เอง และในกรณีที่เป็นเอเยนต์ด้วยก็จะทำการตัดตอนยาแอมเฟตามีนไว้ เพื่อทำกำไรอีกต่อหนึ่งในการปล่อยของให้กับผู้เสพเป็นการเพิ่มกำไรและสร้างตลาดของตัวเอง ยาแอมเฟตามีนอีกส่วนก็จะถูกส่งเข้าสู่กระบวนการ เพื่อทำการค้ากับผู้ค้ารายย่อยคนอื่น หรือกลุ่มอื่น และเนื่องจากการเข้ามาทำการค้าขายของคนกลุ่มนี้มีสาเหตุมาจากปัจจัยตั้งและผลึกที่มีความคาดหวังในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถได้มาจากการทำการค้าขายจะไม่นำมาใช้เอง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักบางราย เช่น ตู๋ และชาย ซึ่งมีประสบการณ์ในด้านนี้ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

ตู๋ "ผมขายอย่างเดียว ไม่เคยนึกเสพรอก มันไม่ดีผมรู้ อยากได้เงินนะพืมีเงินแล้วทำอะไรก็ได้"

ชาย "ผมไม่มีเงิน ผมต้องหาเงิน ผมแก้ปัญหาด้วยการค้าของเพื่อให้ได้เงินถูกมัย ถ้าผมมีเงินแล้ว ครอบครัวผมก็สบาย ผมไม่เคยนึกเสพรอก เสียของเปล่า"

2. ผู้ค้ารายย่อยที่ทำการค้าและเสพยาแอมเฟตามีน

ผู้ค้ารายย่อยกลุ่มนี้ จะเป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดชนิดอื่นและยาแอมเฟตามีนมาก่อน ทั้งด้านการเสพยาเสพติด และการค้ายาเสพติด การพัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นผู้ค้ารายย่อยนั้น เริ่มจากความต้องการหลักประกันในการมีของเสพที่แน่นอน โดยเริ่มเรียนรู้ในการทำการค้าขาย จากการเข้าไปรับใช้บุคคลที่เป็นผู้ค้ารายย่อยอยู่ก่อนแล้ว โดยอาจจะเป็นเด็กส่งของให้หรือเอาของไปปล่อยให้ และได้ค่าจ้างเป็นเงินหรือยาแอมเฟตามีน เมื่อได้เรียนรู้ถึงวิธีการอันได้มาซึ่งเงินและยาแล้ว ก็จะมีการพัฒนา

ตัวเองเป็นผู้ค้ารายย่อย บุคคลกลุ่มนี้จะมีความใกล้ชิดกับผู้ค้ารายย่อยเดิมในระยะแรก เนื่องจากต้องพึ่งพาอาศัยในเรื่องของสินค้าที่จะได้นำมาปล่อย จนเมื่อเป็นผู้ค้ารายย่อยเต็มตัวแล้วนั่นคือ สามารถติดต่อเอเยนต์หรือตัวผู้ค้ารายใหญ่ได้ด้วยตัวเอง รวมถึงความสามารถในการมีเครือข่ายลูกค้าแล้ว การติดต่อระหว่างกันกับผู้ค้ารายย่อยเดิมอาจจะดำเนินต่อไป หรืออาจเป็นไปในทางตรงกันข้ามกันอันเนื่องมาจากสาเหตุที่แตกต่างกันไปดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก เช่น เดช และศักดิ์ ผู้ซึ่งเคยผ่านประสบการณ์ในเรื่องนี้ ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

เดช "ลูกพี่เก่าผมเขาเอื้อกับผมมาก ตอนผมไม่เงินเล่นของนี้ไปเอาได้เลย ไม่มีที่ซุกหัวก็อาศัยกันอยู่ แต่ก็ทำงานให้มากแล้วนะ รับหน้ารับลูกปืนมาก็เยอะแล้ว ผมก็เป็นตัวผมเองมั้ง หาวว่าผมแย่งลูกค้า ออกตัณยู ผมไม่สนใจหรอก เตี้ยวันนี้คิดอย่างเดียวใครดีใครอยู่ ต่างคนต่างอยู่นะ"

ศักดิ์ "ลูกพี่ผมดีมาก ผมอยู่ในนี้ยังเคยมาเยี่ยมเลย ก็คนเคยมีบุญคุณกันมาก่อนเขาก็รักเราเหมือนน้อง ไม่มีเขาเราก็ทำไม่ได้ เขาได้เราก็ได้ มันเอื้ออาหารกันนะ"

ผู้เสพยาแอมเฟตามีน

แอมเฟตามีนและกระบวนการค้ำนั้นจะยังคงอยู่ต่อไปไม่ได้ ถ้าไม่มีผู้เสพ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของวงจรการค้ายา ผู้วิจัยจึงได้เสนอในส่วนของ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ากับผู้เสพ โดยวิธีการสืบสาวเรื่องราวของผู้เสพ จากตัวผู้ค้ายาแอมเฟตามีน

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ากับผู้เสพนั้น ส่วนใหญ่จะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ค้ารายย่อยซึ่งมีการติดต่อโดยตรงกับผู้เสพ จากข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยสามารถแบ่งผู้เสพออกได้เป็น 2 กลุ่มด้วยกัน ดังนี้

1. ผู้เสพยาแอมเฟตามีนและประกอบการค้า

ผู้เสพยาแอมเฟตามีนกลุ่มนี้ จะมีความใกล้ชิดกับผู้ค้ารายย่อยมาก เนื่องจากมีการปฏิสัมพันธ์กันบ่อยครั้ง เนื่องจากผู้ค้ารายย่อยจะถือว่าผู้เสพกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มลูกค้าหลักของรายได้และเป็นตัวจักรสำคัญในการรับส่งของให้กับผู้ค้ารายย่อย และผู้ค้ารายย่อยสามารถที่จะสร้างและขยายเครือข่ายของการทำการค้ายาให้มากขึ้นได้จากลูกค้ากลุ่มนี้ ในขณะที่เดียวกันตัวผู้เสพเองก็จะได้รับผลประโยชน์ถึง 2 อย่าง จากการปฏิสัมพันธ์นี้ นั่นคือการมีของ (แอมเฟตามีน) เสพที่แน่นอน และการได้กำไรจากการทำการค้า การเรียนรู้ถึงกระบวนการค้ายาแอมเฟตามีน รวมถึงการมีเครือข่ายระดับล่างระหว่างผู้เสพด้วยกันนั่นคือเครือข่ายของผู้ค้ารายย่อยเดิมทำให้ผู้เสพกลุ่มนี้สามารถพัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นผู้ค้ารายย่อย

ได้ในบางราย

2. ผู้เสพแอมเฟตามีนแต่ไม่ค้า

ผู้เสพกลุ่มนี้จะไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ค้าประเภทต่างๆ มากนัก ผู้เสพกลุ่มนี้จะมีลักษณะการซื้อเพื่อเสพอย่างเดียว แต่ก็มีบ้างเป็นบางครั้งที่ผู้เสพเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวเองเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน โดยการเป็นเด็กรับมอบส่งของให้กับผู้ค้ารายย่อยในกรณีที่ไม่มีเงินซื้อยามาเสพ ทั้งนี้เพื่อหวังในเงินหรือยาที่จะได้รับเป็นผลตอบแทน ดังนั้นบุคคลในกลุ่มนี้ก็จะมีการเลื่อนระดับของตัวเองขึ้นมาเป็นผู้ค้ารายย่อยได้เช่นกันในบางคน เมื่อเกิดการเรียนรู้ถึงวิธีการค้า และกำไรที่ได้จากการทำการค้ายาแอมเฟตามีน ทั้งนี้ก็เพื่อหลักประกันของการมียาแอมเฟตามีนไว้เสพ นั่นเอง

ลำดับขั้นตอนของการทำการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

กระบวนการค้ายาแอมเฟตามีน เริ่มต้น เมื่อมี "การสั่งของ" (Order) จากผู้ค้ารายย่อยต่างๆ ถึงคนกลาง หรือเอเยนต์ในพื้นที่ ทางโทรศัพท์มือถือ โดยจะมีการตกลงเรื่องจำนวนของยาแอมเฟตามีน เรื่องราคา สถานที่ และเวลานัดหมาย ในการรับส่งมอบของ และรหัสในการส่งของและรับของ เช่น การบอกลักษณะบุคคลิก รูปร่าง หน้าตา สีเสื้อที่ใส่ การแต่งกาย จำนวนคน เป็นต้น ในการติดต่อเพื่อทำการซื้อขายยานี้ผู้ค้ารายย่อยจะติดต่อซื้อขายจากผู้ค้ารายใหญ่ หรือเอเยนต์หรือการติดต่อระหว่างผู้ค้ารายย่อยด้วยกันจะติดต่อด้วยตัวเองเสมอเพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่ายเมื่อถึงเวลานัดหมายก็จะมีการเดินทางไปยังสถานที่นัดตามวันเวลาที่ตกลงกัน จากการศึกษาพบว่าผู้ค้ารายย่อยส่วนหนึ่งจะไปรับของด้วยตัวเองเนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นผู้มีประสบการณ์ค้ายาเสพติดชนิดอื่นมาก่อน และบางคนก็พัฒนามาจากเด็กรับส่งของให้กับผู้ค้ารายย่อย ดังนั้นจึงมีประสบการณ์ในการทำการค้ายาแอมเฟตามีนและอีกสาเหตุหนึ่งที่ต้องไปรับของด้วยตนเอง เนื่องจากไม่ไว้วางใจให้บุคคลอื่นไปรับ และถ้าให้บุคคลอื่นไปรับแทนเอเยนต์ก็จะไม่ส่งยาให้ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มนี้ เช่น วิทยา และเสง ผู้ซึ่งคลุกคลีกับเรื่องนี้ ได้เล่าให้ฟังดังต่อไปนี้

วิทยา "ผมไม่เชื่อใจใครหรอกพี่ วงการนี้เรามีลูกน้องก็จริง มันหักหลังกันได้ตลอดเวลาอีกอย่างเรารู้จักเอเยนต์ เขาไว้วางใจเราจึงปลอดภัยที่สุดแล้ว รับแล้วค่อยเอามาแจกตามสายงานอีกที"

เฮง "ผมทำเองดีกว่านะ เราก็ออยู่ในวงการอย่างนี้มานานะ ถ้าให้คนอื่นไปมันเสี่ยงต่อการถูกล่อซื้อไว้ใจใครได้ที่ไหน อีกอย่างถ้าให้คนอื่นไปแทนเขาก็ไม่ให้ของเรามา เพราะเขาก็เชื่อใจเราคนเดียว"

แต่จะมีผู้ให้ข้อมูลหลักอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ไปรับส่งของด้วยตนเอง แต่จะให้ผู้ใกล้ชิดหรือบุคคลที่ตัวเองไว้วางใจไปทำหน้าที่แทน ส่วนตัวเองจะเป็นเพียงติดต่อกับเอเยนต์หรือผู้ค้ารายใหญ่ให้มาส่งของรับของและการโอนเงินให้กับผู้ค้ารายใหญ่หรือเอเยนต์เท่านั้น เมื่อได้ของหรือยาแอมเฟตามีนก็จะปล่อยให้คนใกล้ชิดทำการปล่อยหรือค้ายาแทน หรือในบางรายก็จะมีจ้างให้คนอื่นไปแทนซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่ต้องการค่าจ้างที่ได้ในราคาสูง โดยค่าจ้างในการรับส่งของก็จะขึ้นกับจำนวนของยาแอมเฟตามีนในแต่ละครั้งว่ามากน้อยเพียงใด เช่น กรณีของชาย ศักดิ์ เดช และวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้าง และจะมีการบวกเงินให้เป็นค่าเสี่ยงด้วยทุกครั้ง เช่น ยาแอมเฟตามีน 2 มัด จำนวน 4,000 เม็ด ผู้ว่าจ้างจะให้ค่าไปรับส่งของเที่ยวละ 5,000 บาท และคิดบวกค่าเสี่ยงให้อีก 1,000 บาท หรือมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับการต่อรองของแต่ละบุคคลนั้นๆ ของผู้รับจ้างรับมอบส่งของในการเดินทางไปรับมอบของในแต่ละครั้งนั้นก็จะมี การเปลี่ยนสถานที่เปลี่ยนรหัส เปลี่ยนวิธีการลำเลียง หรือเดินทางไปรับมอบส่งของรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อทุกครั้งตั้งแต่การเดินทางเท้า เดินทางด้วยรถประจำทาง รถกระบะ รถเก๋งนั่งส่วนบุคคล รถชนผัก เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการหลีกเลี่ยงจากเจ้าหน้าที่ของบ้านเมือง

ในการส่งมอบของในการทำการค้ายาแอมเฟตามีน เช่น กรณีของชาย นิด วิทยา วุฒิ เพริส นก และกิจ ครั้งแรกจะมีลักษณะที่เรียกว่า "การชนของ" นั่นคือ การที่ผู้ซื้อไปรับของด้วยตัวเอง เป็นการแสดงถึงความจริงใจต่อผู้ขายที่จะทำการค้าด้วยรวมถึงการใช้เงินสดในการทำการค้าครั้งแรกเพื่อให้เกิดความไว้วางใจในตัวของผู้ซื้อและการลดความไม่ไว้วางใจจากเอเยนต์หรือผู้ค้ารายใหญ่ เพื่อผลประโยชน์ในการทำการค้าในครั้งต่อไป จนเมื่อมีการทำการค้าครั้งที่ 3 ขึ้นไปแล้ว เอเยนต์หรือผู้ค้ารายใหญ่ก็จะให้สินเชื่อ (Credit) ในการทำการค้า โดยการให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารเป็นคำมัดจำของ เป็นจำนวนเงินครึ่งหนึ่งหรือจำนวนเท่าไหรันนั้นก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของในแต่ละครั้งโดยจะโอนเข้าบัญชีธนาคารต่างๆ ตามที่ตกลงกันเพียงบัญชีเดียวหรือหลายบัญชี เพื่อมิให้เป็นการผิดสังเกตในการไหลเวียนของเงินในบัญชีธนาคารจนเมื่อผู้ซื้อหรือผู้ค้ารายย่อยได้ของครบตามจำนวนแล้ว หรือเมื่อนำของมาปล่อยในแต่ละครั้งหมดแล้ว จึงจะมีการโอนเงินอีกส่วนหนึ่งที่เหลือเข้าบัญชีธนาคารของเอเยนต์หรือผู้ค้ารายใหญ่อีกครั้ง ตามที่ตกลงกัน ใน

ขั้นตอนของการทำการค้าด้วยวิธีนี้ ถ้าเมื่อใดที่ไม่เป็นไปตามที่ตกลงกันนั้น คือไม่มีการโอนเงินให้ครบตามจำนวนเมื่อนั้นก็จะมีการส่งคนมาทวงหนี้และการส่งคนตามฆ่า เป็นต้น

หลังจากการรับส่งมอบของเรียบร้อยแล้วในการนำแอมเฟตามีนกลับ เช่น กรณีของวิทยา ศักดิ์ เล็ก และยอด เป็นต้น ก็มีวิธีการต่างๆ ในการชุกซ่อนเพื่อให้ของปลอดภัย เช่น การเจาะช่องในกระบะรถเพื่อชุกซ่อนของ การใส่ไว้ในถังโฟมใส่พลาสติก การใส่ไว้ในช่องผักสด หรือการนำเครื่องหมายของหน่วยงานราชการไปติดไว้หน้ารถยนต์ส่วนบุคคล ตลอดจนการนำรถของทางราชการไปใช้ในการทำการค้า การเดินทางกลับ บางครั้งการลำเลียงของจะไม่มีการย้อนกลับมาใช้เส้นทางเดิม แต่จะเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอ้อม หรือการใช้เส้นทางใหม่ เนื่องจากขณะเดินทางไปรับของในครั้งแรกนั้นก็จะมีคำสั่งถึงจำนวนการตั้งด่านของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการปฏิบัติหน้าที่ว่าเข้มงวดมากน้อยเพียงใด แต่ในบางครั้งของการลำเลียงของกลับ แม้จะมีการตรวจตราและมีการตั้งด่านตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างเข้มงวด ก็มีการเดินทางโดยใช้เส้นทางเดิม แต่จะเปลี่ยนวิธีการใหม่ เช่น การทิ้งรถยนต์ส่วนตัวไว้ในปั้มน้ำมันแล้วขึ้นรถประจำทางกลับพร้อมของเนื่องจากตำรวจจะไม่ตรวจตราเข้มงวดหรือคันตัวผู้โดยสารที่เดินทางโดยรถประจำทาง การเดินทางกลับโดยรถยนต์ส่วนตัวเช่นเดิมแต่จะว่าจ้างรถส่งของ เช่น รถขนผัก ผลไม้ หรือรถรับจ้างทั่วไปเอาของที่ทำการชุกซ่อนไว้ในที่ต่างๆ เช่น ช่องผัก ถังโฟมพลาสติก หรือถัง เรียบร้อยแล้วจึงขนกลับโดยจะตามจุดที่ใช้ขนของอยู่ห่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ในขั้นตอนของการเดินทางลำเลียงของนั้น ผู้วิจัยยังพบว่า สาเหตุที่ผู้ค้ารายย่อยไม่ได้เปลี่ยนไปใช้เส้นทางใหม่ หรือทางอ้อม และทางลัดเลย แต่ยังคงใช้เส้นทางเดิมในการลำเลียงยาแอมเฟตามีน ทั้งนี้เนื่องจากการมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่บางคนตลอดจนผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เช่นกรณีวิทยา วุฒิ และเฮง เป็นต้น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าบุคคลทั้งสามเคยมีประสบการณ์ในการทำการค้ายาประเภทอื่นมาก่อนและความไม่ละเอียดรอบคอบของเจ้าหน้าที่ในการตรวจตราและตั้งด่าน ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า เมื่อเจอด่านตรวจก็เพียงจ่ายค่าด่าน ค่าผ่านทางให้เจ้าหน้าที่ไปซึ่งเป็นเงินไม่มาก ตั้งแต่ 20-200 บาท เท่านั้นนอกจากนี้ยังมีการนำสติ๊กเกอร์ของผู้มีอิทธิพลในพื้นที่มาติดไว้หน้ารถ เพื่อความสะดวกในการเดินทางและการผ่านด่านตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในกรณีนี้ต้องมีการจ่ายค่าสติ๊กเกอร์หรือค่าคุ้มครองให้กับผู้มีอิทธิพลนั้นๆ เป็นรายเดือนแต่โดยส่วนใหญ่แล้วผู้มีอิทธิพลมักจะอยู่เบื้องหลังของการค้ายาแอมเฟตามีน ซึ่งข้อมูลส่วนนี้ผู้ค้ารายย่อยหรือผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยว่าไม่มีข้อมูลยืนยันแน่นอน เนื่องจากการ

ติดต่อทำการค้าขายนั้นได้ผ่านคนกลางแต่สติกเกอร์ที่นำมาติดสามารถคุ้มครองการผ่านด่านตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จริงและไม่มีการจ่ายค่าสติกเกอร์ที่นำมาติดเป็นรายเดือนแต่จะนำเงินใส่ซองให้กับผู้ที่เป็นนายหน้าขายสติกเกอร์เป็นบางครั้งเท่านั้น โดยจ่ายให้ประมาณ 2,000 - 3,000 บาท เป็นค่าสินน้ำใจต่อกัน

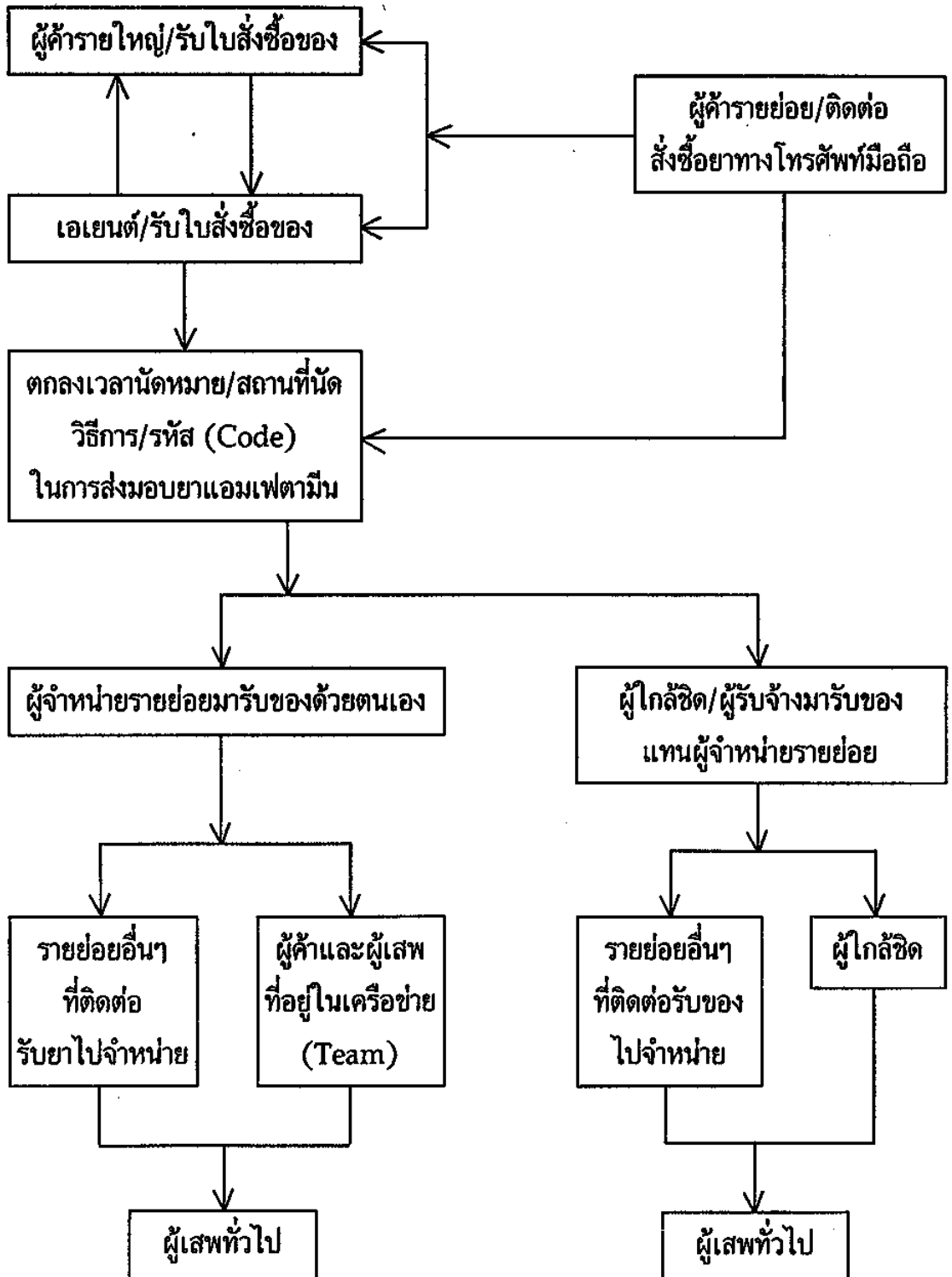
เมื่อเดินทางมาถึงปลายทาง ผู้ค้ารายย่อยในกรณีและผู้ค้ารายย่อยไปรับของด้วยตัวเองหรือผู้ค้ารายย่อยในกรณีและผู้ค้ารายย่อยไม่ได้ไปรับเอง จะนำของไปเก็บชุกซ่อนไว้ในที่ต่างๆ ทั้งในบริเวณบ้าน และบริเวณละแวกใกล้บ้าน หรือในบางรายก็จะมีการเข้าบ้านหรือพื้นที่ว่างเปล่า ซึ่งอยู่ไกลจากบ้านไว้ชุกซ่อนของ ในกรณีที่ชุกซ่อนไว้ในบ้าน เช่น กรณีของศักดิ์ เดช เพรส และวุฒิ ก็จะมีวิธีการในการเก็บยาแอมเฟตามีน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเจาะผนังบ้าน การฝังไว้ใต้ถุนบ้าน ใส่ไว้ในท่อน้ำทิ้งของบ้าน การเจาะช่องลับใต้เตียงนอน เป็นต้น โดยการนำถุงพลาสติกมาทอยาไว้อีกชั้นหนึ่ง เพื่อป้องกันความชื้นแล้วจึงทำการชุกซ่อนในที่ดังกล่าว

เมื่อมีการติดต่อซื้อขายกันในระดับผู้ค้ารายย่อยด้วยกัน ก็จะมีขั้นตอนของการนัดหมายเป็นลักษณะ เช่นเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น ในกรณีที่ต้องมีการเดินทางไปส่งของโดยผู้ค้ารายย่อยส่วนหนึ่งก็จะทำการค้าขายและเดินทางไปส่งของด้วยตัวเอง แต่ผู้ค้าอีกส่วนก็จะมีผู้ใกล้ชิดซึ่งมีลักษณะคล้ายกับเอเยนต์ไปดำเนินการแทน หรือในกรณีของการปล่อยของโดยปกติเอเยนต์หรือผู้ใกล้ชิดนี้จะได้รับความไว้วางใจอย่างมากในการแบ่งของหรือจัดการเกี่ยวกับของทั้งการรับมาชุกซ่อนและการจัดบัญชีคุมปริมาณการปล่อยของ และการเก็บเงินจากลูกค้าหรือเครือข่ายจากการทำการค้าขายในแต่ละเที่ยวของการทำการค้าขายในการให้เครือข่ายของผู้ค้ารายย่อยนำไปปล่อยเมื่อเกิดปัญหาในการทำการค้าผู้ใกล้ชิดก็จะทำการตัดสินใจแทนโดยพยายามมิให้ผู้ค้ารายย่อยต้องรับผิดชอบ ซึ่งต่างจากผู้ค้ารายย่อยที่ทำการค้าด้วยตัวเอง ก็จะทำตัวเป็นผู้จัดการและพนักงานบัญชี โดยการนำของไปแจกทั้งผู้ค้าและผู้เสพในเครือข่ายด้วยตัวเอง เนื่องจากไม่มีผู้ใกล้ชิด หรือความไม่ไว้วางใจในตัวผู้ใกล้ชิด

เมื่อเกิดปัญหาในการทำการค้าขายก็จะแก้ปัญหาโดยการว่าจ้างบุคคลที่มีอิทธิพลไปทำการแทนตัวเอง โดยราคาว่าจ้างแต่ละครั้งแตกต่างกันไปตามความยากง่ายของปัญหา เช่น การทวงหนี้ก็จะว่าจ้างกลุ่มบุคคลที่รับจ้างทวงหนี้ให้ โดยการจ่ายจะเป็นเปอร์เซ็นต์ของจำนวนเงินหนี้ที่ค้างหรือการว่าจ้างมือปืนเพื่อฆ่าบุคคลที่มีแนวโน้มว่าจะสูญราคาต่อครั้งตั้งแต่ 50,000 - 100,000 บาท ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่สั่งให้มือปืนไปฆ่านั้นเป็นบุคคลสำคัญหรือไม่

จากลักษณะขั้นตอนของการทำการค้าดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้เสนอขั้นตอนของการทำการค้ายาแอมเฟตามีน ดังแสดงไว้ในแผนภาพ 4 ดังนี้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนของการทำการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีน

การว่าจ้างล่าเหยี่ยวแอมเฟตามีน

ในกระบวนการค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนนั้นจะมีขั้นตอน ที่สำคัญในการทำการค้าแสดงไว้ในแผนภาพ 2 นั่นก็คือ การล่าเหยี่ยวหรือการขนส่งของ (แอมเฟตามีน) จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างแล้วในขั้นตอนของการทำการค้ายานั้นจากผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่าผู้ค้ายาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนส่วนหนึ่งจะมีการว่าจ้างให้มีการล่าเหยี่ยวของในกรณีที่มีจำนวนมากเพื่อลดความเสี่ยงของตัวเอง ดังนั้นเพื่อให้เห็นภาพของกระบวนการค้าที่สมบูรณ์ จึงจะได้นำเสนอกรณีของการว่าจ้างล่าเหยี่ยวแอมเฟตามีนของผู้ค้ายาประเภทนี้ไว้ดังต่อไปนี้

การว่าจ้างให้ล่าเหยี่ยวแอมเฟตามีนจะเริ่มขึ้นเมื่อผู้ค้ายารายย่อยได้รับการตอบกลับจากเอเยนต์หรือตัวผู้ค้ารายใหญ่ หรือผู้ค้ารายย่อยด้วยกันในกรณีที่ทำการค้ากับผู้ค้ารายย่อยคนอื่น แต่จะไม่เกิดขึ้นในกรณีที่ผู้ค้ายารายย่อยไปรับเอง และในขั้นตอนของการทำการค้าระหว่างผู้ค้ารายย่อยกับผู้เสพ เนื่องจากผู้เสพจะมีความใกล้ชิดกับตัวผู้ค้ารายย่อย และมักเดินทางมาติดต่อซื้อเองซึ่งอาจผ่านผู้ใกล้ชิดกับตัวผู้ค้ารายย่อยโดยตรง เมื่อได้รับการตอบกลับถึงการตกลงซื้อขายแล้วก็จะมีการนัดวัน เวลา สถานที่ ในการส่งมอบของผู้ค้ารายย่อยบางรายก็จะมีกรว่าจ้างผู้ที่จะไปล่าเหยี่ยวของมาให้ การว่าจ้างผู้ล่าเหยี่ยวของให้ก็จะมียู่ 2 ลักษณะ คือ หนึ่งว่าจ้างผู้ที่ตนเองรู้จักเป็นอย่างดีและไว้ใจได้ เช่น กรณีของชัยยอด และตุ้ ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านเพื่อนสนิทเป็นญาติ แต่จะไม่ใช้พี่น้อง ภรรยา หรือบุตรของตัวเอง เนื่องจากให้เหตุผลว่าไม่ยากให้บุคคลเหล่านี้มามีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ เมื่อเกิดความผิดพลาดจากการทำการค้าฯ ถึงแม้ว่าจะรับรู้พฤติกรรมของผู้ค้ายาก็ตาม และต้องการให้ครอบครัวหรือพี่น้องของตัวเองมีความสุขสบายจากเงินที่สามารถทำกำไรจากการค้าตลอดจนเมื่อเกิดการผิดพลาดในการทำการค้าและโดนจับกุมก็จะสามารถทำให้ตัวเองอยู่ในเรือนจำได้อย่างมีความสุข เนื่องจากมีคนส่งเงินให้ใช้และไม่มีความกังวลในปัญหาครอบครัว

แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักบางรายที่ภรรยาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการกระทำการค้ายาแอมเฟตามีนด้วย อันเนื่องมาจากเมื่อมีการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและตรวจค้นบ้าน เพื่อหาแหล่งที่ซุกซ่อนยาแอมเฟตามีน เจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะจับกุมภรรยาของผู้ค้ายาด้วย โดยตั้งข้อกล่าวหาว่าร่วมกระบวนการและมีส่วนทำการค้ายาด้วย เช่น ครอบครัวยาเสพติดให้โทษแอมเฟตามีนหรือข้อกล่าวหาว่าติดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษแอมเฟตามีน เป็นต้น ในกรณีที่หนึ่งนี้ผู้รับจ้างจะรับรู้ถึงสิ่งที่ตนจะทำการ

ลำเลียงและจะได้รับการจ้างในการลำเลียงที่สูง และจะมีการจ่ายค่าความเสี่ยงให้เป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นบุคคลที่ตนเองรู้จักและไว้ใจ โดยอาจจะต้องทำหน้าที่ชุกชอนให้ผู้ว่าจ้างด้วย หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับ การตกลงกัน

กรณีที่สอง ก็คือ กรณีของเดซ นิด และกบ เป็นการว่าจ้างให้บุคคลทั่วไปที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ซึ่งอาจจะมาจากการแนะนำของผู้ใกล้ชิดของผู้ค้าให้เข้ามารับจ้างลำเลียง หรืออาจเป็นพวกกรธรับจ้างทั่วไป โดยมีค่าตอบแทนที่สูงกว่าปกติถึง 2 เท่าเป็นเครื่องล่อใจ เมื่อได้ผู้รับจ้างลำเลียงแล้ว ก็จะมีการจ่ายเงินให้ล่วงหน้าเป็นค่ามัดจำรถและค่าเดินทาง โดยจะมีผู้ใกล้ชิดของผู้ค้าเดินทางไปกับผู้รับจ้างลำเลียงด้วย ซึ่งอาจจะเป็นรถคันเดียวกัน หรือคอยตามผู้รับจ้างอยู่ห่างๆ เพื่อติดต่อประสานงานการรับส่งของและทำการชุกชอนของ และการวางแผนการใช้เส้นทางเดินทางกลับ ในกรณีนี้ผู้รับจ้างลำเลียงของจะไม่ทราบถึงสิ่งที่ตนรับจ้างลำเลียงเมื่อผู้รับจ้างโดนจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะไม่สามารถสืบสาวไปถึงตัวผู้ค้าฯ และผู้ว่าจ้างได้เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงได้แสดงลำดับขั้นตอนการลำเลียงดังแสดงไว้ในแผนภาพลำดับขั้นตอนของการว่าจ้างลำเลียงยาเสพติดประเภท แอมเฟตามีนดังแสดงไว้ในแผนภาพ 5 ต่อไปนี้